

© Teatro El Zurdo

el minuto del payaso
de **Jose Ramón Fernández**
direcció **Fernando Soto**

Teatre Lliure Gràcia . del 19 al 24 de gener

El minuto del payaso

de **Jose Ramón Fernández** direcció **Fernando Soto**

intèrpret

Luis Bermejo

escenografia i vestuari **Mónica Boromello** / il·luminació **Eduardo Vizúete** /
selecció musical **Fernando Soto**

ajudant de escenografia **Alessio Meloni** / producció executiva **Luis Crespo**

producció **Teatro El Zurdo**

espectacle en castellà

durada **1h. 15' sense pausa**

seguiu #elminutodelpayaso al twitter

horaris: de dimarts a divendres a les 20:30h.
dissabte a les 21h.
diumenge a les 18h.

preus: 29"
26" compra avançada
24,50" amb descompte (excepte els dies de l'espectador)
22" el dimarts i el dimecres (dies de l'espectador)
20" Tarifa Plana Abonats
15" tarifa última fila i Carnet Jove -25

El dia del *Festival d'homages al circ*, una funció benèfica en què se succeeixen números de circ en un teatre, un pallaso espera el seu torn al fossat. El faran sortir a l'escenari per una trampa. En la soledat de l'espera, repassa i evoca moments del seu passat en els quals ens confessa la seva relació amb la família, com també els fets i persones que el van marcar al circ on va néixer. A més, ha vingut un productor de la tele que li proposarà aparar a la televisió a fer el seu número, cada dia el mateix, a la una de la matinada, en un *late show*. Un minut.

On és l'aventura, el risc, el viatge, en definitiva...

On és la vida com a experiència?

És morta la capacitat de emocionar-nos, de riure o de plorar?+

Crec, com el nostre pallaso, que és hora d'intentar recuperar una mica de seny en tota aquesta bogeria, o com deia l'escriptor: *«Déu, dóna'm una mica de bogeria per viure en aquest món de sensats»+*

Fernando Soto

un fragment

Charlie Rivel nos hacía llorar de risa.
Y Tortell Poltrona nos calienta el corazón.
La gente entra con toda
Su mierda y con todo
Su mundo hijo de puta
Y en un minuto
Se lo arrancas y lo tiras lejos,
Fuera de aquí.
Luego salen a la calle
Y se tropiezan con él y se lo
Vuelven a meter
En el bolsillo.
Se meten en el bolsillo
Su mundo hijo de puta
Como si fueran
Las llaves de su casa.
Pero se les ha quedado dentro
La lucecita de una sonrisa.
Y cuando menos se lo esperan,
En medio de su mundo hijo de puta,
Se les mete en el oído
La voz de Zampabollos: %dñ puentecito, un puentecito+
o la voz de Charlie Rivel: %dhhhhh+
o la voz de Pepe Viyuela: %bddeeer+
Ese minuto les puede salvar la vida.

la premsa ha dit...

Aquesta funció és un viatge. Delicadament composta i ritmada per José Ramón Fernández, un text que furta el cos als clixés sentimentals del gènere i sap obrir sense embuts les portes de l'emoció quan convé. Gira i gira Bermejo a una velocitat endimoniada, és moltes persones en una, tope el cor i, quan te l'ensenya a la palma de la mà, te'l prem davant del nas perquè faci mec-mec (...). I no, no es pot explicar el número final que Bermejo i Fernando Soto semblen haver fabricat colze amb colze perquè està fe de energia mutant i furiosa. No hi ha manera d'explicar aquest cim, s'ha de veure: una cim on bufa, segons el meu parer, un vent de bogeria molt argentí, el vent de Norma Briski i Urdapilleta. temibles burletes, i on ressona, com un crit de guerra, la gloriosa invocació *jardiesca*: «¡Papapancho!+Quin gran viatge i quin gran actor.+

Marcos Ordóñez (El País)

Aquest extraordinari monòleg es podria entendre com una carta al pare per la rancúnia larvada que traspua, també com una reflexió sobre la part com a lenitiu de les misèries de la vida i justificació d'aquesta, com un manifest d'amor al circ, com una constatació d'estar fets de la mateixa matèria que els somnis o com una diatriba contra l'estultícia rampant i el desinterès ignorant dels qui no s'ho haurien de permetre. És un treball vibrant d'un profund i llarg alenar que ens pica l'ullet amb la metateatralitat i aconsegueix la participació entusiasta d'un públic captivat per la llauna del pallaso que espera el començament de la seva actuació en un festival de circ . «un xivarri dels de tota la vida!», clama. mentre es vesteix al fossat atrotinat del local i recorda moments de la seva vida. (...) Luis Bermejo agafa un aire de Baudelaire amarat de maleït, i amb el nas vermell posat sembla un W. C. Fields passat per una clínica per aprimar-se. Formidable treball de veu, de gest, de cos, el d'aquest actor que porta el respectable a la riallada per aturar-se després en sec, lliurar-se a la confiança i, en un nou gir vertiginós, fer esclafir els qui el miren esglaiats. En el seu histrionisme controlat es perceben els ressons entabanadors d'aquest gran *bululú* que és El Brujo i també la sornegueria sardònica del millor Gurruchaga, referències que assumeix i projecta de forma personalíssima. Fernando Soto resol aquest carrusel d'emocions endimoniat amb mà mestra, marcant temps i transicions ajudat per la il·luminació subjectiva d'Eduardo Vizuete i l'espai escènic ben pensat de Mónica Boromello.

Juan Ignacio García Garzón (ABC)

Des del primer minut, el públic no para de riure, ni de sentir un cert neguit quan sentim un discurs que dibuixa a carbonet tota una societat. I arribats al final, s'ha lliurat sense matisos, sense posar ni un però. Perquè no només arriben les ganes de riure esquitxades de dolç des de l'escenari. També es rep un missatge ple de esperança, de bon *rollo*; aquesta mena de missatges que tanta falta fan quan la resta és misèria, tragèdia i avorriments, aquesta mena de missatges que serveixen per arrencar les pors que tant ens bloquegen d'un temps ençà. No s'hi pot faltar.+

G. R (El Correo de Andalucía)

Luis Bermejo és un magnífic Amaro. Domina el gest, el moviment, la paraula, l'actorisme mai excessiu, i controlat des del primer a l'últim minut de la funció, el diàleg amb el públic. (...) El resultat: els aplaudiments espontanis, sincers i incontenibles del públic en alguns moments de la primera part del muntatge, i els més reflexius (si rius, penses), tancats i sostinguts del final d'un muntatge rodó de Fernando Soto director partint del text de José Ramón Fernández autor, i amb l'eficacíssim ajut d'un reduït però eficaç equip tècnic amb Mónica Boromello, que ha ideat un espai escènic i vestuari apropiadíssims, i la il·luminació de Eduardo Vizúete. (...) Un repàs a la vida pròpia i a la de tots, amb la dosi justa de humor i veritat, seguint les sàvies orientacions de Oscar Wilde: Si els dius la veritat, et mataran. Per tant, fes-los riure+. Aquest és l'únic però gran secret d'un sempre vell i nou ofici que és una celebració de la vida+però que, alhora, no deixa de tenir la funció de entretenir i esperar, per no recordar que has de morir+.

José-Miguel Vila (Ociocrítico.com)

L'evidència és que fins i tot des de l'actorisme i l'exageració, Luis Bermejo es fa l'amo de l'escena; li agradaria desdoblar-se en August i en Carablanca, però al màxim que arriba és a una evocació de Charlie Rivel. No hi ha un minut del pallaso, sinó els nervis, les frustracions d'un pallaso que es va enamorar d'una *écuyère*, i que volia ser domador d'elefants. En aquests moments de tristesa, de fracàs, de ràbia, és on hi ha el millor de Fernández y Bermejo.+

Javier Villán (El Mundo)

Un dels aspectes més interessants del text escrit per José Ramón Fernández és l'entabadora transició entre el relat en si i el moment en què definitivament actua per a nosaltres transformat ja en pallaso. (...) El públic riu en diverses ocasions i aplaudeix el protagonista amb efusivitat. *El minuto del payaso* ofereix les virtuts interpretatives d'un actor excel·lent en potser la seva millor actuació.+

Ángel Esteban Monje (elpulso.com)

Intèrpret

Luis Bermejo

Madrid, 1969

Va estudiar Art Dramàtic a l'escola de Cristina Rota. El 1995 va fundar amb Luis Crespo la companyia Teatro El Zurdo. Com a actor ha estat en una infinitat de muntatges de gran qualitat artística com *Las Manos*, *El Fin de los sueños*, *El Mesías* o *Urtain*, i ha format part del repartiment en companyies com La Abadía, Animalario o CDN. *Días de fútbol*, *La soledad* formen part de la seva cinematografia, com *Una palabra tuya*, per la qual va ser Nominat a millor actor revelació als Premis Goya. Amb una llarga experiència en televisió, podem veure en sèries com *Cheers*, *La familia Mata* o *El síndrome de Ulises* entre altres. Com a director, ha dut a escena els espectacles *Hoy es mi Cumpleaños*, *Un Momento Dulce*, *Una Historia de Fantasmas*, *La Ruleta Rusa* i *La Ventana de Chygrynskiy*. Ha estrenat recentment sota la seva direcció *Yo soy Don Quijote de la Mancha*, interpretat per José Sacristán. Actualment està de gira amb *Maridos y Mujeres*, dir. Àlex Rigola i amb *El traje*, dir. Juan Cavestany.

Autor

José Ramón Fernández

Madrid, 1962

Premi Calderón de la Barca 1993 per la peça *Para quemar la memoria* i finalista del Premi Tirso de Molina el 1998 per *La tierra. Las manos* (escrita amb Yolanda Pallín i Javier García Yagüe) va rebre entre altres, el Premi Ojo Crítico i el Premi Max 2002. El 2003 obté el Premi Lope de Vega per *Nina*. El 2011 va rebre el Premi Nacional de Literatura per *La colmena científica*. Ha estrenat una trentena d'obres dins i fora del país (ha estat traduït a deu idiomes). Teatro El Zurdo ja ha estrenat 4 peces seves: *Hoy es mi Cumpleaños*, *Un Momento Dulce*, *La Felicidad*, *Una Historia de Fantasmas* i *La Ventana de Chygrynskiy*.

el director

Fernando Soto

Madrid, 1968

Actor i director, habitual del Teatro de La Abadía on ha participat en espectacles com *Sobre Horacios y Curiaceos*, *Me acordaré de todos vosotros*, *La melancolía de King Kong* o *Medida por Medida*. Lhem pogut veure també en espectacles com *La Avería* dirigit per Blanca Portillo, amb *Animalario Alejandro y Ana*, al Centro Dramático Nacional amb *Madre Coraje* o al Teatro Español *Don Juan. Hoy es mi cumpleaños* de José Ramón Fernández amb Teatro del Zurdo dirigit per Luís Bermejo. Ha interpretat Sancho Panza a *Yo soy Don Quijote de la Mancha*, de José Ramón Fernández i direcció de Luis Bermejo, amb José Sacristán com a Don Quijote. Actualment fa gira amb *Maridos y Mujeres*, dir. Àlex Rigola. Com a director de escena ha dirigit textos de José Ramón Fernández com *Babilonia*, *Rulos* i *Prohibido besar* de Angeles González Sinde. *Mejorcita de lo mío*, de la qual és coautor. En cinema ha participat com a actor en llargmetratges com *Celda 211*, *Una palabra tuya* o *La suerte dormida*, i és actor habitual en diverses sèries de televisió de les últimes temporades.

Teatro El Zurdo

Han passat gairebé 20 anys des del muntatge *Esperando al Zurdo* de Clifford Odets, dir. Cristina Rota 1994, quan un grup dactors van decidir fer front al panorama teatral. Unint esforços, van unir iniciatives i van crear Teatro El Zurdo C.B., fundada per Luis Bermejo i Luis Crespo.

Teatre contemporani de la mà del dramaturg José Ramón Fernández, amb quin van dur a port la fructuosa trilogia de LAS COMEDIAS ZURDAS: *Hoy es mi Cumpleaños*, *Un Momento Dulce*. *La Felicidad* y *Una Historia de Fantasmas*.

Més endavant van venir muntatges tan exitosos com *La Ruleta Rusa* de Enric Benavent, nominada als Premis MAX 2011 en la categoria de espectacle revelació i programat al Teatro María Guerrero, o *Al final todos nos encontraremos* o *La Ventana de Chygrynskiy* de José Ramón Fernández prorrogat durant dues temporades a la sala Cuarta Pared.

Actualment fa gira amb les peces *El traje* de Juan Cavestany i *El Extraño Caso de La Marquesa de Vadillo* de Luis Crespo i Felix Estaire.